

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáš Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce:

R. R., narozen X

bytem X

zastoupen JUDr. Martinem Purkytem, advokátem

sídlem náměstí 14. října 496/13, 150 00 Praha

proti

žalovanému:

Krajský úřad Plzeňského kraje

sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2024, č. j. PK-RR/2550/24,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Městský úřad Sušice rozhodnutím ze dne 23. 1. 2024, č. j. 4407/24/rozhodnutí II (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), nařídil odstranění stavby označené jako „Chata č. 2“ na pozemku st. p. č. Xa v k. ú. X, když *stavba k odstranění obsahuje chatu pro rekreaci, která obsahuje pobytový prostor o rozměrech 3,06 x 4,3 m a výšky 3,95 m od podlahy, kolnu pro nářadí o rozměrech 2,6 x 3,03 m a výšky 2,67 m od podlahy a na SZ straně navazující zpevněnou plochu z betonové dlažby o rozměrech 4,3 x 2,55 m; chata je usazena na monolitických betonových patkách se zvýšenou podlahou cca 80 cm nad terénem; střecha je sedlová, krytina falcovaný plech, kolna je zastřešena pultovou střechou; stavba je napojena na rozvod elektro.* Dále žalobci uložil povinnost předložit návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby, stanovil podmínky pro odstranění stavby a uložil žalobci povinnost nahradit náklady správního řízení.
2. Žalovaný shora uvedeným napadeným rozhodnutím změnil výrok prvoinstančního rozhodnutí tak, že místo „Chata č. 2“ se uvádí „*Přístavby chaty č.2*“ a místo „*Stavba k odstranění obsahuje: - chata pro rekreaci, která obsahuje pobytový prostor o rozměrech 3,06 x 4,3 m a výšky 3,95 m od podlahy, kolnu pro nářadí o rozměrech 2,6 x 3,03 m a výšky 2,67 m od podlahy a na SZ straně navazující zpevněnou plochu z betonové dlažby o rozměrech 4,3 x 2,55 m. Chata je usazena na monolitických betonových patkách se zvýšenou podlahou cca 80 cm nad terénem. Střecha je sedlová, krytina falcovaný plech, kolna je zastřešena pultovou střechou; - stavba je napojena na rozvod elektro.*“ se uvádí „*Jedná se o: - na SZ straně navazující zastřešenou zpevněnou plochu z betonové dlažby o rozměrech 4,3 x 2,55 m. - na JV straně navazující kolnu o rozměrech 2,6 x 3,03 m a výšky 2,67 m od podlahy. Kolna je zastřešena pultovou střechou.*“ Ve zbytku žalovaný prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jejíž součástí učinil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
4. Žalobce tvrdil, že s ohledem na možnou délku soudního řízení v projednávané věci může v jeho průběhu dojít k odstranění stavby proti žalobcově vůli. V případě žalobcova následného úspěchu v soudním řízení by mohla nastat situace, že rozhodnutí o odstranění stavby sice bude zrušeno, avšak stavba již bude nenávratně odstraněna. V tom lze spatřovat žalobci bezprostředně hrozící závažnou újmu, která by nemohla být napravena. Stavba po dobu své existence nepůsobila na pozemcích žádné škody. Odstranění stavby by vedlo k narušení pokojného stavu. Újma hrozící žalobci právními následky napadeného rozhodnutí je nepoměrně větší než újma, jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, neboť případná práva dalších osob budou odložením právních účinků napadeného rozhodnutí zasažena v nepoměrně menší míře než vlastnické právo žalobce při jeho výkonu. Přiznání odkladného účinku žalobě není dle žalobce ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Žalovaný s přiznáním odkladného účinku žalobě souhlasil, neboť žalobce prokázal, že nepřiznáním odkladného účinku žalobě mu reálně hrozí újma nepoměrně větší, než jaká jeho přiznáním může vzniknout jiným osobám.
6. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
7. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že *přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*
8. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. *soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.*
9. Při posouzení žalobcova návrhu soud vycházel z jeho návrhu ze dne 9. 7. 2024 a k němu připojených listin, z prvoinstančního a napadeného rozhodnutí a vyjádření žalovaného k návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 15. 7. 2024 jako jediných listin, které měl k dispozici pro rozhodnutí o návrhu v důsledku zákonného požadavku na bezodkladné rozhodnutí soudu o návrhu.
10. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek, a to (i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může

vzniknout jiným osobám, a (ii) přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

11. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, č. j. 9 AfS 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“
12. V obecné rovině tedy platí, že aby žalobce dostal své povinnosti tvrdit a prokázat vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále prokázat, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).
13. Odstranění stavby nepochybně představuje závažnou a citelnou újmu na straně žalobce. Mohlo by vést k nevratnému porušení žalobcových práv, které by nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím soudu v jeho prospěch. Potenciální pro žalobce příznivé rozhodnutí soudu by v případě, že by stavba byla před jeho vydáním již odstraněna, bylo pouze akademického charakteru a nemohlo by žalobci poskytnout jinou než hypotetickou ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2021, č. j. 1 As 481/2020-21; ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016-19; či ze dne 10. 11. 2015, č. j. 6 As 230/2015-17, ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016-40; ze dne 13. 5. 2020, č. j. 3 As 133/2020-31; a ze dne 25. 7. 2023, č. j. 3 As 134/2023-30).

14. Na základě prvoinstančního rozhodnutí ve spojení s napadeným rozhodnutím je žalobce povinen ve lhůtě 12 měsíců od jejich právní moci odstranit stavbu označenou jako „Přístavby chaty č.2“. Jedná se o „na SZ straně navazující zastřešenou zpevněnou plochu z betonové dlažby o rozměrech 4,3 x 2,55 m“ a „na JV straně navazující kolnu o rozměrech 2,6 x 3,03 m a výšky 2,67 m od podlahy. Kolna je zastřešena pultovou střechou“. Pokud by soud žalobě nepřiznal odkladný účinek, hrozila by žalobci v důsledku odstranění této stavby nevratná újma. Právní účinky napadeného rozhodnutí proto pro žalobce znamenají nepoměrně větší újmu, než jaká jejich odložením po dobu soudního řízení v projednávané věci může vzniknout jiným osobám.
15. Tvrdit a osvědčit možný rozpor přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem bylo úkolem žalovaného. Ten ovšem žádný takový rozpor netvrdil. Naopak žalovaný s přiznáním odkladného účinku souhlasil.
16. Protože byly kumulativně splněny obě podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, jak vyžaduje § 73 odst. 2 s. ř. s., přiznal soud žalobě tímto usnesením odkladný účinek.
17. O náhradě nákladů řízení, které by případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (§ 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
18. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se do skončení řízení před soudem pozastavují účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 24. července 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu